

Маковецька І.М., к.е.н.,
Вознюк І.В., магістр
Державний університет
телекомунікацій

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Стаття присвячена визначенню інвестиційної діяльності та її розкриттю взаємозв'язку орієнтирів сучасно підприємства. Розглянуто фінансові ресурси, які відіграють важливу роль на підприємстві. Визначено місце інвестиційної діяльності та показано які внутрішні та зовнішні чинники впливають на управління інвестиційною діяльністю. Наведено три рівні інвестиційної діяльності, що впливають на ефективність інвестиційного процесу на підприємстві. Приділено увагу пріоритетним напрямки інвестиційної діяльності в ринкових умовах для сучасного підприємства. Описано систему взаємозв'язків управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиції, потенціал, привабливість, управління, підприємство.

Постановка проблеми. Незважаючи на широкий спектр наукових досліджень, питання інвестиційного процесу, джерел фінансування та шляхів активізації інвестиційної діяльності на українських підприємствах залишається питанням відкритим і постійно актуальним з кожним кроком, адже залучення інвестицій в Україну є основним шляхом їх активізації для врахування потенціалу та можливості його реалізації.

За останні роки незалежності України на підприємствах будь якої форми власності важливу роль відігравала інвестиційна діяльність. Саме від ефективності інвестиційної діяльності сучасного підприємства залежить стан основних засобів і стан виробництва, де мають вирішуватися економічні, екологічні та соціальні питання для прийняття ефективних управлінських рішень. Тому важливо враховувати, що інвестиційна діяльність сучасного підприємства повинна забезпечити як і платоспроможність і його ліквідність, а також спиратися на ринкові відносини для перспективного розвитку в довгостроковому періоді.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемами інвестиційної діяльності на сучасному підприємстві займалися як і вітчизняні так і зарубіжні науковці, а саме: В. Беренс, Л. Борщ, А. Гальчинський, О. Гудзь, М. Коденська, О. Мертенс, П. Рогожин, П. Саблук, В. Хобта, В. Шевчук та інші. Вчені досліджували питання підвищення ефективності інвестиційної діяльності через сучасні тенденції та механізми управління підприємством. Наразі питання розвитку інвестиційної діяльності в сучасних умовах господарювання стоїть найбільш гостро. Інвестиційні ресурси дають можливість молодим та талановитим підприємцям впроваджувати на підприємство новітні технології, інноваційні моделі розвитку інвестиційним капіталом підприємства та форми організації управлінської праці. Наразі питання інвестиційної діяльності на українських підприємствах є актуальним як ніколи, тому що удосконалення через постійний науковий пошук науково-методичних засад інвестиційної діяльності залишається одним з важливих аспектів розвитку підприємства.

Метою статті є визначення інвестиційної діяльності в економічних умовах ведення бізнесу для сучасного розвитку підприємства.

Виклад основного матеріалу. На сучасному підприємстві інвестиційна діяльність підприємства здійснюється виходячи з теорія інвестування та теорія управління, які з часом еволюціонували та набули риси сучасного економічного бізнес середовища. Але спочатку в працях науковців була показана необхідність інвестицій в діяльності будь якого підприємства та визначалася їх роль при узгодженні всіх необхідних напрямків і форм інвестування.

Отже, представники самого раннього наукового напрямку - меркантилізму - Т. Манн, Д. Юм, Д. Ло, Ж.Кольбер, Л. Зекендорф, І. Бехер, Ф.Горнінг, першими обґрунтували необхідність «інвестицій» в ринкових умовах, що забезпечують формування інвестиційних ресурсів і приплив у країну іноземного капіталу для розвитку як підприємства так і економіки країни. На їх думку, саме збільшення обсягу грошових накопичень при одночасному зниженні їх вартості стало основним чинником підвищення інвестиційної активності сучасних управлінців.

Процес управління в будь-якій сфері реалізується з огляду на очікуваний кінцевий результат самого підприємства. Інвестиційна діяльність сучасного підприємства є реалізацією інвестиційних процесів для отримання економічного ефекту від інвестування [3].

Загалом інвестиційну діяльність можна розглядати також як формування позитивного прибутку для підприємства з певним розширенням області пізнання інвестицій, дослідивши їх сутність і роль спочатку у сфері промислового виробництва, а потім і в невиробничій сфері.

Фінансові ресурси, зокрема грошові кошти, в інвестиційній діяльності відіграють найбільшу роль. По-перше, вони можуть трансформуватися у будь-яку іншу форму інвестиційних ресурсів шляхом придбання предметів та знарядь праці, інновацій, робочої сили та інших елементів виробництва, а, по-друге, тільки грошові кошти дають можливість інвестору обирати будь-який об'єкт інвестування. Інвестиційні ресурси у вигляді цінних паперів, які вкладаються в об'єкти інвестування, зокрема в статутний фонд, в Україні майже не використовуються. Інвестиційні ресурси у формі матеріальних, нематеріальних та трудових вкладаються лише у процес виробництва [4].

Управління інвестиційною діяльністю сучасного підприємства є складним процесом, що виходить з ефективності прийняття управлінських рішень, де на сам процес можуть вплинути фактори внутрішнього та зовнішнього середовища. До факторів внутрішнього середовища відносять ті, які підконтрольні підприємству, а до зовнішнього - що перебувають поза сферою його впливу. На рисунку 1 показана група факторів, що впливають на ефективність інвестиційного процесу на підприємстві.

Як ми бачимо на рисунку 1 виокремлено три основні рівні управління інвестиційною діяльністю сучасного підприємства [5]. До цих рівнів відносять:

- макрорівень (включає певні регулятивні заходи з боку держави та інвестиції влади з врахуванням внутрішньої та зовнішньої її політики);
- мезорівень (управління на рівні регіону, тобто діяльність середньої ланки управління що покликана покращити ситуацію регіону з політичної, економічної і соціальної сторони);
- мікрорівень (управління на рівні підприємств – інвесторів та учасників інвестиційної діяльності).

Отже, всі групи, що впливають на ефективність інвестиційного процесу на підприємстві об'єднанні між собою та показують привабливість того чи іншого сегменту ринку на якому знаходиться підприємство.

На сьогоднішній глобальний та динамічний економічний час основними чинниками щодо скорочення обсягів інвестування на підприємстві стали: правові, законодавчі, податкові, грошово-кредитні, страхові та інші внутрішні фактори що пов'язані з економічною складовою ринкових відносин. Фінансова кон'юнктура ринку має вагомий важіль для успішного управління інвестиційною діяльністю сучасного підприємства.

Інвестиційна діяльність на підприємстві здійснюється у багатьох напрямках, що мають різну природу, ступінь відповідальності, характер наслідків і рівень ризику. Інвестиційна

діяльність як процес довгострокових вкладень безпосередньо пов'язана з наявністю у підприємства певної сукупності переваг, які зумовлюють його інвестиційну привабливість, і визначається наявністю потенційних інвесторів, які мають бажання розмістити свій капітал, а також системою інструментів, що дають змогу цей капітал використовувати з максимальною ефективністю [1, с. 173].

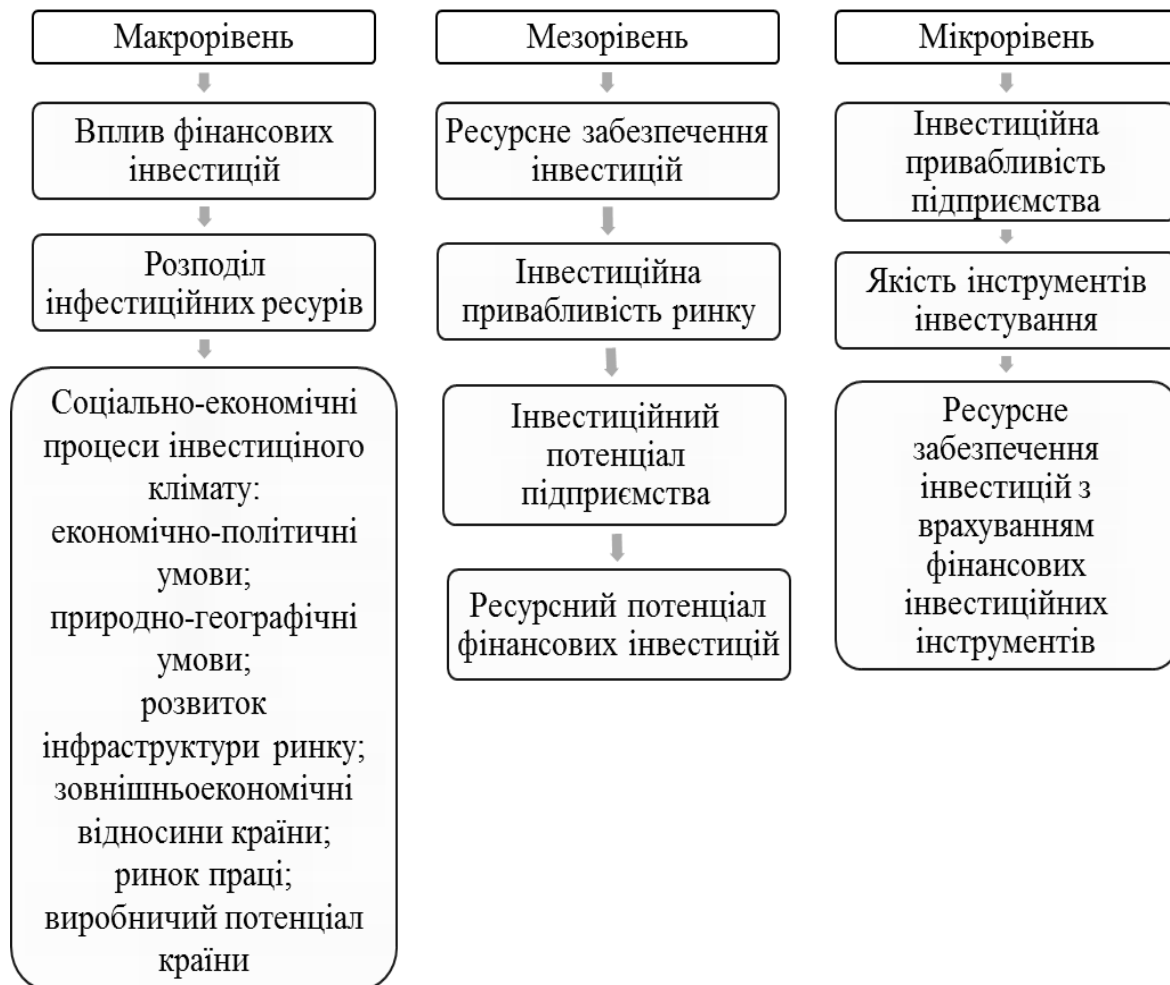

Рис. 1. Група факторів, що впливають на ефективність інвестиційного процесу на підприємстві

Відповідно до процесу інвестування можна виділити три рівні управління інвестиційною діяльністю сучасного підприємства:

1 – стратегічний рівень (моделювання інвестиційної поведінки підприємства, обґрунтування інвестиційних можливостей підприємства);

2 – тактичний рівень (пошук та вибір інвестиційно-привабливих активів, формування портфелю підприємства за наявних бюджетних обмежень);

3 – оперативний рівень (реалізація окремих інвестиційних проєктів та реструктуризація портфелю фінансових інвестицій, забезпечення поточного контролю та оцінки ефективності інвестиційних рішень) [2].

Система взаємозв'язків між елементами стратегічного, тактичного та оперативного управління інвестиційною діяльністю підприємства представлена на рисунку 2.

Важливим аспектом є те що інвестиційна діяльність значною мірою залежить від ступеня інвестиційної привабливості. На всіх рівнях управління інвестиційною діяльністю підприємства завжди враховують фінансування інвестиційних проєктів, які в майбутньому вплинуть на високий рівень динамізму управління в галузі формування й реалізації інвестицій. До таких інвестиційних проєктів на підприємстві відносять акціонування,

венчурне фінансування, зовнішнє фінансування, самофінансування та кредитування. Всі ці фінансові інвестиційні проекти необхідно підживлювати необхідними ресурсами, бо в

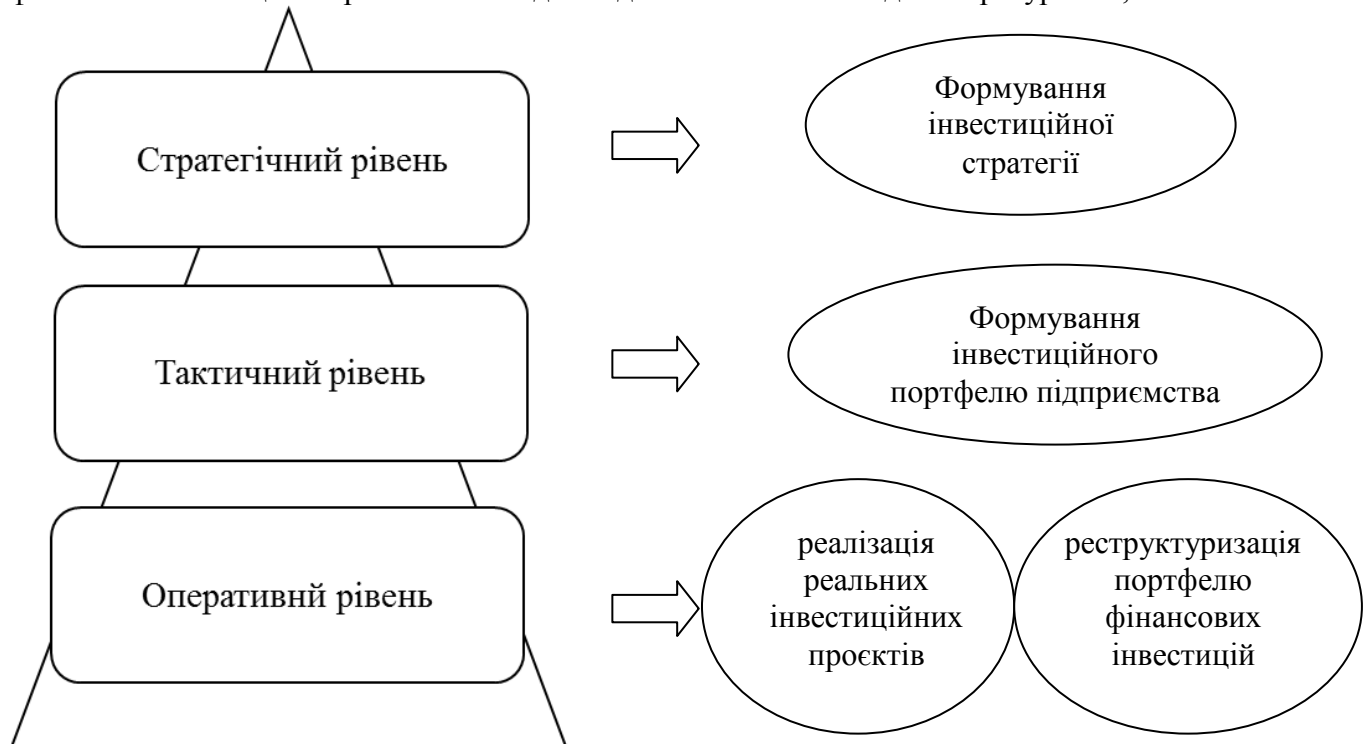

Рис. 2. Система взаємозв'язків управління інвестиційною діяльністю підприємства

кожному з них є свої відмінності в управлінській роботі того чи іншого департаменту чи відділу. Краще використовувати як і власні так і запозичені фінансові ресурси, щоб можна було орієнтуватися на подальший стратегічний розвиток підприємства.

Висновки. Управління інвестиційною діяльністю сучасного підприємства має важливе значення в такому досліджуваному ракурсі, адже необхідно завжди враховувати реалізацію найбільш ефективних форм вкладення капіталу в основні виробничі засоби підприємства. Особливо на всіх стадіях управління потрібно проводити дослідження збалансованого інвестиційного клімату на підприємстві та оцінку його інвестиційної привабливості.

Також інвестиційна діяльність встановлює ефективність реалізації інвестиційних проектів, де чітко прораховується загальна система управління підприємством з прийняттям відповідних управлінських рішень. Регулювання інвестиційної діяльності відповідає на всіх рівнях управління ти умовам, які є сприятливими для здійснення інвестиційної діяльності різних суб'єктів на економічних ринках в будь-якому регіоні України з максимізацією отримання прибутку від інвестиційної діяльності сучасного підприємства.

Отже, управління інвестиційною діяльністю підприємства проходить через чітку послідовність і регламентацію важливих дій управлінського процесу.

Список використаної літератури

1. Бушовська Л. Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170–176.
2. Галько Л. Р. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. *Економіка і суспільство*. 2021. № 31. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/727/699>
3. Крамаренко К. М. Формування механізму управління інвестиційною діяльністю підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 1 (18). С. 104-108.

4. Майорова Т. В. Формування інвестиційних ресурсів в Україні. *Фінанси, облік і аудит*. 2010. № 15. С. 122-132.
5. Черчик Л. М. Інвестиційний менеджмент : навчальний посібник. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2017. 171 с.

REFERENCES

1. Bushovs'ka L. B. (2017). Upravlinnya investytsiynoyu diyal'nistyu yak vazhlyvyu skladnyk ekonomichnoyi bezpeky pidpryyemstva [Management of investment activities as an important component of the economic security of the enterprise. Economy and society]. *Ekonomika i suspilstvo*, 11, 170–176.
2. Halko L. R. (2021). Investytsiina diialnist pidpryyemstva: stratehiia i taktyka upravlinnia. [Investment activity of the enterprise: management strategy and tactics]. *Ekonomika i suspilstvo*, (31). Retrived from: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/727/699>.
3. Kramarenko K. M. (2020). Formuvannia mekhanizmu upravlinnia investytsiinoiu diialnistiu pidpryyemstva [Formation of a mechanism for managing investment activities of the enterprise]. *Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk*, (1(18)), 104-108.
4. Maiorova T. V. (2010). Formuvannia investytsiinykh resursiv v Ukraini [Formation of investment resources in Ukraine]. *Finansy, oblik i audit*, (15), 22-132.
5. Cherchyk L. M. (2017). Investytsiyni menedzhment : navchalnyi posibnyk [Investment management: study guide]. Lutsk : SNU imeni Lesi Ukrainky.

MAKOVETSKAYA IRINA, VOZNYUK IRINA. MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITIES OF A MODERN ENTERPRISE. *The article is devoted to the definition of investment activity and its disclosure of the relationship between the landmarks of the modern enterprise. It has been established that the investment activity of the enterprise at the modern enterprise is carried out based on the theory of investment and the theory of management, which have evolved over time and acquired features of the modern economic business environment. Financial resources that play an important role in the enterprise are considered. It was emphasized that the management of the investment activity of a modern enterprise is a complex process that results from the effectiveness of management decision-making, where the process itself can be influenced by factors of the internal and external environment. The place of investment activity is defined and it is shown what internal and external factors influence the management of investment activity. It has been investigated that investment activity at the enterprise is carried out in many directions, which have different nature, degree of responsibility, nature of consequences and level of risk. There are three levels of investment activity that affect the efficiency of the investment process at the enterprise. It is emphasized that at all levels of management of investment activities, enterprises always take into account the financing of investment projects, which in the future will affect the high level of management dynamism in the field of formation and implementation of investments. Such investment projects at the enterprise include shareholding, venture financing, external financing, self-financing and lending. Attention is paid to the priority areas of investment activity in market conditions for a modern enterprise. The system of interrelationships of management of investment activities of the enterprise is described.*

Key words: investment activity, investment, potential, attractiveness, management, enterprise.